

Styremøte i Finnmarkssykehuset HF

Arkivnr.:
2021/2897

Saksbehandler:
Mette Kjær

Sted/Dato:
Hammerfest, 21.09.2021

Saksnummer 66/2021

Saksansvarlig: Vivi Brenden Bech
Møtedato: 28. og 29. september 2021

Ny forskningsstrategi for Finnmarkssykehuset HF

Ingress:

Utkast til ny forskningsstrategi (2022-2030) fremlegges styret ved Finnmarkssykehuset HF for godkjenning.

Styret i Finnmarkssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

Styret i Finnmarkssykehuset HF tilslutter seg ny forskningsstrategi for Finnmarkssykehuset HF for perioden 2022-2030.

Siri Tau Ursin
Administrerende direktør

Vedlegg:

1. Saksfremlegg
2. Finnmarkssykehuset HFs forskningsstrategi 2022-2030

Sak: Ny forskningsstrategi for Finnmarkssykehuset HF

Saksbehandler: Mette Kjær

Møtedato: 28. og 29. september 2021

1. Formål/Sammendrag

Finnmarkssykehuset HF har utarbeidet ny forskningsstrategi da forrige strategi gikk ut 2020. Utarbeidelse av ny strategi har vært noe utsatt da foretaket har ventet på at Helse Nord skulle ferdigstille og styrebehandle sin forskningsstrategi.

Forskningsstrategien krever godkjenning av styret før iverksettelse.

2. Bakgrunn

En tverrfaglig arbeidsgruppe har arbeidet med strategien. Strategien har vært på høring i forskningsnettverket, i klinikkene og er godkjent av foretaksledelsen.

Strategien bygger på føringer i relevante dokumenter og meldinger, og må sees i sammenheng med disse. Særskilte relevante dokumenter er:

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023

- Helsefelleskapet: Avtale mellom HOD og KS (2020-2023)

- Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (Meld.St.4) 2018-2028

- Regional utviklingsplan for Helse Nord 2035

- Helse Nords forskningsstrategi

- Strategisk utviklingsplan for Finnmarkssykehuset HF 2015-2030

- Finnmarkssykehuset forskningsstrategi. Mot 2020

Styret skal ta stilling til om forskningsstrategien gjenspeiler våre ambisjoner og retningen som vi ønsker at forskningen ved foretaket skal ha. Strategien beskriver også noen av tiltakene som må til for å realisere målene våre som virksomhet.

Det vil bli utarbeidet en handlingsplan med en konkret plan for oppfølging. Her vil det være mulig å føre inn flere tiltak. I handlingsplanen vil ansvar bli fordelt og det vil bli utarbeidet målbare indikatorer for måloppnåelse.

3. Risikovurdering

Ingen spesiell risiko. Når styret i Finnmarkssykehuset HF har godkjent strategien iverksettes denne.

4. Budsjett/finansiering

Ikke aktuelt

5. Medbestemmelse og brukervedvirkning

Brukerrepresentant Kjell Magne Johansen er medlem av arbeidsgruppen som har utarbeidet utkastet. I tillegg ble saken drøftet i informasjons- og drøftingsmøtet 20. september, samt i FAMU samme dato.

6. Direktørens vurdering

Administrerende direktør vurderer at Finnmarkssykehuset HF's nye forskningsstrategi (2022-2030) er grundig gjennomarbeidet. Strategien støtter seg både til oppdrag fra nasjonale myndigheter og Helse Nord RHF sin forskningsstrategi (2022). I tillegg har strategien et lokalt fokus, der utvikling av helsetjenesten til den samiske befolkning står sentralt. Strategien har videre en god plan om videreføring av tiltak for ytterligere å styrke forskningskompetansen ved de ulike sykehusene og klinikkene. Strategien gjenspeiler godt de ambisjoner Finnmarkssykehuset HF har for sin forskning, og skisserer den retning foretaket skal ha i årene fremover.

Vedlegg

1. Utkast til ny forskningsstrategi ved Finnmarkssykehuset (2022-2030)

FINNMARKSSYKEHUSET
FINNMÁRKKU BUOHCCIVIESSU

FORSKNINGSSTRATEGI

FINNMARKSSYKEHUSET HF

2022-2030

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Innledning	3
Dagens forskningsaktivitet i helseregionen	3
Prosess for strategiarbeidet	4
Forskningsstrategiens formål	4
Avgrensning av strategien	4
Forsknings organisering, kvalitetskrav og relevans	5
Organisering	5
Kvalitetskrav/relevans	5
Hovedmål	6
Delmål og tiltak	7
1. Pasientens helsetjeneste	7
2. Kvalitet i pasientbehandling.....	7
3. Samhandling med primærhelsetjenesten	8
4. Utvikling av helsetjenesten for den samiske befolkning.....	8
5. Bemanning og kompetanse.....	8
6. Forskning og innovasjon	9
7. Økonomi – behov for kontinuerlig forbedring og omstilling.....	11
8. Teknologi.....	11

Forord

Forskning er en av fire lovpålagte oppgavene i Lov om spesialisthelsetjenester¹, og en forutsetning for kunnskapsbasert og fremtidsrettet helse- og omsorgstjeneste samt effektivt folkehelsearbeid. Derfor er det viktig å styrke forskningen ved Finnmarkssykehuset. Denne nye forskningsstrategi følger opp Forskningsstrategien fra 2015-2020⁷ og viderefører hovedmålene. Noen nye delmål og tiltak er ført inn.

Innledning

Dagens forskningsaktivitet i helseregionen

Finnmarkssykehuset er ett av fem helseforetak i Helse Nord, og har ansvaret for spesialisthelsetjenesten i tidligere Finnmark fylke. Finnmarkssykehuset består av sykehus i Hammerfest og Kirkenes, Klinikk Alta, Såmi klinikk lokalisert i Karasjok og Prehospital klinikk som er desentralisert og lokalisert i hele nordre del av Troms og Finnmark.

Helse Nord har i sin forskningsstrategi påpekt et ønske om en sterkere inklusjon og deltakelse i forskningen fra Finnmarkssykehuset, og styrking av samisk forskning innen de eksisterende forskningsprogrammene. Finnmarkssykehusets strategi i perioden 2022-2030 legger til grunn og bygger videre på føringer i relevante dokumenter, lovgrunnlag og meldinger, og må sees i sammenheng med disse. Særskilte relevante dokumenter er:

- Nasjonal helse-og sykehusplan 2020-2023²
- Helsefelleskapet: Avtale mellom HOD og KS (2020-2023)³
- Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (Meld.St.4) 2018-2028⁴
- Regional utviklingsplan for Helse Nord 2035⁵
- Strategisk utviklingsplan for Finnmarkssykehuset HF 2015-2030⁶
- Finnmarkssykehuset forskningsstrategi 2015-2020. ⁷
- Strategi for forskning og innovasjon i Helse Nord 2021-2025⁸
- Nasjonal handlingsplan for kliniske studier (2021-2025)⁹

¹ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-61>

² <https://www.regjeringen.no/contentassets/95eec808f0434acf942fca449ca35386/no/pdfs/stm201920200007000dddpdfs.pdf>

³ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/avtale-mellom-regjeringen-og-ks-etablerer-19-helsefelleskap/id2674825/>

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-4-20182019/id2614131/>

⁵ <https://helse-nord.no/helsefaglig/fagplaner-rapporter-og-utredninger/regional-utviklingsplan-2035>

⁶ <https://finnmarkssykehuset.no/om-oss/strategisk-utviklingsplan>

⁷ <https://finnmarkssykehuset.no/fag-og-forskning/forskning/forskningsstrategi>

⁸ file:///Q:/Avdelinger/ADM/FFS/Forskning/Forskningsstrategi/Helse%20Nord/Forsknings-%20og%20innovasjonsstrategi%202021-2025_h%C3%B8ringsutkast%2026.02.2021%20.pdf

⁹ https://www.regjeringen.no/contentassets/59ffc7b38a4f46fbb062aeca50e272d/207035_kliniske_studier_k6_b.pdf

Prosess for strategiarbeidet

Strategien er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av tverrfaglige representanter fra helsetjenester til den samiske befolkningen, psykisk helsevern og rus, somatikk, primærhelsetjenesten, brukerrepresentant, e-helseleder og forskningsleder.

Forskningsstrategien skal beskrive prioritering og stimulering av forskning, og være veiledende for alle aktører innen forskning ved Finnmarkssykehuset HF.

Hovedmålene er de samme som fra tidligere forskningsstrategi (2015-2020)¹⁰, men inndelingen i delmål og tiltak er lokalisert til temaer definert i Regional utviklingsplan for Helse Nord 2035¹¹.

Temainndeling:

1. Pasientens helsetjeneste
2. Kvalitet i pasientbehandling
3. Samhandling med primærhelsetjenesten
4. Utvikling av helsetjenesten for den samiske befolkning
5. Bemanning og kompetanse
6. Forskning og innovasjon
7. Økonomi – behov for kontinuerlig forbedring og omstilling
8. Teknologi

Forskningsstrategiens formål

Dokumentet har ikke status som styringsdokument, men skisserer mål, strategier og virkemidler som departementet, Helse Nord og Finnmarkssykehuset ønsker å fokusere på mot 2030.

Forskningsstrategien er videre et førende dokument som legges til grunn ved utlysning og tildeling av lokale forskningsmidler, og utpeking av satsningsområder. Den danner også grunnlag for planlegging og organisering av forskning på et overordnet nivå.

Avgrensning av strategien

Utviklingsarbeid (for eksempel kvalitetsarbeid) er ikke omfattet av strategien. Dette er en naturlig del av den øvrige faglige virksomheten ved Finnmarkssykehuset.

Parallelt med ønske om økt forskningsaktivitet må det bygges forskningskompetanse. For de fleste helsefaglige ansatte (unntatt leger og psykologer) betyr det at de må starte med å ta en mastergrad for å få kompetanse til å drive forskning. Støtte til å ta mastergrad er viktig for å skaffe denne kompetansen i foretaket, men ikke en del av forskningsstrategien. Derimot kan forskning som utføres i forbindelse med mastergrad – der kandidaten benytter

¹⁰ <https://finnmarkssykehuset.no/fag-og-forskning/forskning/forskningsstrategi>

¹¹ <https://helse-nord.no/helsefaglig/fagplaner-rapporter-og-utredninger/regional-utviklingsplan-2035>

forskningsmetode for å skaffe ny viten med tanke på å formidle den gjennom publikasjon – falle inn under tildelingskriteriene.

Forskingens organisering, kvalitetskrav og relevans

Organisering

Finnmarkssykehuset HFs ansvar for å drive forskning er forankret i lover, regler og forskrifter, og forskningen skal foregå i henhold til disse. Dette innebærer også at Finnmarkssykehuset skal avsette ressurser til stillinger, driftsmidler og arealer til forskning.

Ved prosjekter der Finnmarkssykehuset HF er ansvarlig institusjon, skal prosjektleder som hovedregel være ansatt ved Finnmarkssykehuset i hoved- eller bistilling. For samarbeidsprosjekter (mellom Finnmarkssykehuset og universitet, høyskoler eller private institusjoner) som ikke er forankret ved Finnmarkssykehuset, skal det inngås skriftlig avtale med Finnmarkssykehuset HF og ansvarlig institusjon der ansvarlig prosjektmedarbeider som er ansatt ved Finnmarkssykehuset HF oppnevnes, slik at prosjektet blir forankret i helseforetaket.

Ved søknader om forskningsmidler til Finnmarkssykehuset er prosjektleder definert som "søker". Forskningsmidler kan søkes av prosjektledere med forskningskompetanse minimum tilsvarende doktorgrad, unntatt fra dette er søknad om startstipend.

Kvalitetskrav/relevans

Forskningen i helseregionen skal støtte opp under politisk prioriterte områder, nasjonale og regionale satsinger, og bidra til en bedre organisering av helsetjenesten til et samlet godt helsetjenestetilbud til befolkningen.

Som et lite foretak langt fra større forskningsmiljøer vil ikke alle forskningsprosjekter som er relevante for foretaket sammenfalle med politisk prioriterte områder, etablerte satsinger og forskningsinteresser i større forskningsmiljø. Finnmarkssykehuset vil derfor profitte på forskere som både er nært knytt til klinikken og til eksterne forskningsmiljø, slik at en kan samarbeide med etablerte miljøer der dette er mulig, men også gjennomføre selvstendig forskning som er relevant for Finnmarks befolkning.

God forskningsetikk er den enkelte forskers og prosjektleders ansvar, og Finnmarkssykehusets systemansvar. Systemansvaret er forankret i den vanlige styringslinjen og vil ligge i foretaksledelsen og hos foretakets forskningsansvarlige i ledelsen. Etske vurderinger er ikke begrenset til forhåndsgodkjenning av prosjektet i etikk-komitésystemet (Regionale komitéer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, REK) og Finnmarkssykehuset personvernombud, men foretas fortløpende av prosjektleder og forskere i alle faser av prosjektet. Forskningen skal gjennomføres i henhold til gjeldende lov-

og regelverk, internasjonale retningslinjer og avtaler, for eksempel Helsinki-deklarasjonen¹², Oviedo-konvensjonen¹³, Etske retningslinjer for samisk helseforskning¹⁴ prinsippene for Good Clinical Practice¹⁵, og Vancouver-reglene¹⁶.

Hovedmål:

Mål 1: Økt forskningsaktivitet i Finnmarkssykehuset skal bidra til økt kompetanse og rekruttering til hele helsetjenesten i Finnmark

Mål 2. Forskningen skal spesielt ha fokus på vår lokale befolknings behov

Mål 3. Medisinsk og helsefaglig forskning ved Finnmarkssykehuset skal tilstrebe et høyt kvalitetsnivå.

Mål 4 Infrastrukturtiltak, samhandlingsrelasjoner og nettverkssamarbeid skal bidra til faglig styrking og god ressursutnyttelse.

¹² <https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/lover-retningslinjer/helsinkideklarasjonen/>

¹³ <https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/lover-retningslinjer/oviedokonvensjonen/>

¹⁴ https://sametinget.no/_f/p1/iab4f8a7f-1c05-4f9f-a5e2-1d4f6196671d/etske-retningslinjer-for-samisk-helseforskning-ny

¹⁵ <https://www.ema.europa.eu/en/ich-e6-r2-good-clinical-practice>

¹⁶ <https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/lover-retningslinjer/vancouveranbefalingene/>

Delmål og tiltak

Delmål	Tiltak
1. Pasientens helsetjeneste	
Stimulere til forskningsprosjekter som sikrer en sammenhengende og koordinert akuttmedisinsk kjede	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet
Stimulere til forskningsprosjekter knyttet til psykisk helsevern og rus hos barn og unge	Planlegge og initiere intervensjonsstudier knyttet til befolkningsundersøkelsen «Finnmark Epidemiological survey of Teen and Child Health» (FETCH)
Studere brukermedvirkning	Stimulere til forskningsprosjekter som adresserer brukermedvirkning (pasient-medvirkning i helsetjenesteutvikling)
Stimulere til prosjekter som spesifikt ser på helsetjenesten i forhold til kulturelle tilpasninger til urfolks behov	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet.
Forskningen skal rette søkelyset spesielt mot de behov som kjennetegner en flerkulturell befolkning i grisgrendte strøk	Befolkningsundersøkelser bør inkludere alle befolkningsgrupper i vårt område
	Forskning på områder som er av betydning spesielt for befolkningen i Finnmark skal prioriteres
Stimulere til forskningsprosjekter som har fokus på skrøpelig eldre og pasientgruppe med kroniske lidelser	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet
Stimulere til forskning innen forebyggende folkehelsearbeid	Sette sammen underprosjekter basert på «FETCH»
	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet. Økt bruk av kvalitetsregister i forskning
Stimulere til forskningsprosjekter knyttet til organisatoriske endringer. Som sammenslåing av somatikk og psykiatri	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet
2. Kvalitet i pasientbehandling	
Synliggjøre en høy grad av etisk refleksivitet i all forskningsaktivitet ved Finnmarkssykehuset	Etikk skal være faste innslag på alle forskningssamlinger
Prosjekter som inkluderer samisk befolkning, pasienter og/eller helsetjenester skal følge Sametingets etniske retningslinjer for samisk helseforskning	Kravet inkluderes i søknadsskjema og veileder for søknad om lokale forskningsmidler
	Link til retningslinjer inkluderes i veileder for søknad om lokale forskningsmidler

Delmål	Tiltak
Stimulere til prosjekter som bidrar til bedre pasientsikkerhet	Prioriter finansiering av forskningsprosjekter innen temaet.
3. Samhandling med primærhelsetjenesten	
Stimulere til forskning knyttet til samhandling med primærhelsetjenesten	Iverksette forskningsprosjekter i kjølevannet av pasient sentrert helsetjenesteteam
	Iverksette følgeforskning etter samhandling knyttet til befolkningsundersøkelsen «FETCH»
	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet
4. Utvikling av helsetjenesten for den samiske befolkning	
Videreutvikle forskning på helsetjenesten til den samiske befolkningen	Fremme urfolksforskning
	Ta i bruk urfolksteori og metode
	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet
Stimulere til forskning på kulturell egnethet mht utredningsverktøy og behandlingsmetoder	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet
Stimulere til forskning på samisk befolkning sin vurdering av nytteverdi og tilfredshet med helsetjenestetilbudet, behandlingsskontakt og behandling	Oppfordre til pasienttilfredshetsstudier konstruert for å fange opp samiske pasienters opplevelse av å bli møtt i forhold til egen kultur
	Prioritere finansiering av forskningsprosjekter innen temaet
5. Bemanning og kompetanse	
Bidra til utdanningen av 5. og 6.års psykologi og medisinerstudenter	Finnmarkssykehuset skal ha egne veiledere til 12 medisinerstudent-oppgaver i 5.studieår, med kompetanse innen alle våre medisinske spesialiteter
	Tilby oppgaver til psykologistudenter
Tilby forskningstid knyttet til klinisk stilling for å bidra til rekruttering og stabilisering av ansatte	Tilrettelegge for dobbelt kompetanseløp (spesialisering samtidig med PhD løp) som innebærer delte stillinger mellom klinikk og forskning
	Fast ansatte ved foretaket med ph.d tilbys forskningstid (for eksempel 20 % bistilling ved UiT)
Øke andel helsefaglig forskning	Utlyse helsefaglige stillinger der en etterspør mastergrad og mulighet for PhD løp
	Ledere på enhetsnivå legger til rette for at ansatte som ønsker det kan gjennomføre relevante mastergradsforløp

Delmål	Tiltak
	Forskningsstyret ved Finnmarkssykehuset støtter også mastergradsforløp, under forutsetning av at resultatene publiseres i fagfellegodkjente tidsskrifter
Minimum en lege/psykolog med doktorgrad hver avdeling	Stimulere særskilt til ph.d løp i avdelinger og klinikker uten slik kompetanse
6. Forskning og innovasjon	
Bidra til at kliniske studier blir en mer integrert del av pasientbehandlingen	Forskningsstyret prioriterer støtte til kliniske forskningsprosjekter
	Avdelingene legger til rette for at ansatte i klinisk arbeid kan delta i kliniske multisenterstudier
Finnmarkssykehuset skal være kjent som en arbeidsplass med gode muligheter til forskning	Forankre forskning i klinikk og avdelingsledelse
	Ansatt med forskningskompetanse inn i ledergruppene
	Implementere forskningen i avdelingsmål/dialogavtaler der hver klinikk spesifiserer sine satsningsområder innen forskning
Forskningsproduksjonen skal økes med 100 % i løpet av strategiperioden	Ledere etterspør forskningskompetanse ved utlysning av stillinger
	Det legges til rette for artikkelskriving for ansatte ved kliniske enheter
	Stimulere særskilt til ph.d løp i avdelinger og klinikker uten slik kompetanse
Tilrettelegge for god infrastruktur	Sikre støttefunksjoner og mekanismer for kvalitetssikring av planlegging, godkjenning og gjennomføring av forskningsprosjekter
	Styrke bibliotekjeneste for forskere ved å ha tilgang til UiTs bibliotek
Sette krav til forskerne om sterk brukermedvirkning i forskning.	Offentlig medvirkning i befolkningsundersøkelsen «FETCH»
	Opprettelse av brukergruppe for forskning
	Drive opplæring og veiledning av brukere så vel som forskere

Delmål	Tiltak
	Deltakelse på forskningsdagene med invitasjon til dialog med befolkningen etterpå
Minst ett internasjonalt prosjekt skal ledes av Finnmarkssykehuset	Videreføre incentivordninger for søknader til NFR
	Finansiere deltakelse på kongressen «Cirkumpolar Health-(ICCH)» for prosjektledere og/eller prosjektmedarbeidere med presentasjon på kongressen
	Samarbeid gjennom forskningsnettverk i utlandet
Styrke samarbeidet internt i Finnmarkssykehuset	Videreføre nettverksmøter og forskningsseminarer innen forskning.
	Styrke samarbeid mellom SANKS-FoU og forskning innen de øvrige klinikkene ved sykehuset
	Forskningsleder møter årlig i foretaksledelsen for oppdatering/orientering angående forskning ved sykehuset
Styrket og formalisert samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og Finnmarkskommunene, og UiTs lokale avdelinger i Alta, Hammerfest og Kirkenes	Invitere mulige samarbeidspartnere på årlige forskningsseminarer
	Bruk av praksisbaserte forskningsnettverk som Norcrin og PraksisNett nasjonalt
	Minst en PhD eller post doktor kandidat innen samhandling og helsetjenesteforskning
Bedre synliggjøring av forskningen ved Finnmarkssykehuset	Kronikker i lokalavis
	Innlegg på forskningsdagene i samarbeid med kommune og UiT
	Publikasjoner med intervju av forfatter presenteres på Finnmarkssykehusets hjemmeside
Fokuserer på innovative løsninger som har spesiell betydning for Finnmark	Identifisere næringslivaktører som har betydning for helse og/eller arbeidsliv og som det vil være nyttig å samarbeide med.
	Stimulere til generelt forskningssamarbeid med næringslivet
	Utforske helserelaterte forhold ved arbeidsplasser og næringsvirksomhet som er særegne for Finnmark (f.eks klima, demografi, kulturelle forhold)
	Forankre arbeidet med innovasjon i ledelsen
	Utvikle bedre rutiner for implementering av forskningsresultater
	Vurdere alle forskningsprosjekter med hensyn til potensial for praktiske og eventuelle kommersialiserbare produkter og tjenester

Delmål	Tiltak
7. Økonomi – behov for kontinuerlig forbedring og omstilling	
Øke ressursbruken til forskning ved Finnmarkssykehuset til minimum landsgjennomsnittet for små helseforetak (1%) i løpet av strategiperioden.	Finansiere bistillinger knyttet til UiT for ansatte med PhD som ønsker dette
	Øke bevilgningen til forskningsstyret
Våre forskningsprosjekter skal ha et nivå som tiltrekker ekstern finansiering (Forskningsrådet, EU-prosjekt)	Planmessig oppbygging av nye og eksisterende forskningsgrupper og stimulere til samarbeid med etablerte forskningsmiljøer innenfor Helse Nord, UiT-Norges Arktiske universitet og andre arktiske forskningsmiljøer.
	Arrangere protokollskrivekurs
8. Teknologi	
Finnmarkssykehuset skal være i front og «vise vei» i bruken av digitale løsninger for medisinsk avstandsoppfølging	Forskningsprosjekter kobles opp mot nyetableringer. <ul style="list-style-type: none"> - Kostnad /effekt studier - Når er video konsultasjoner faglig hensiktsmessige? - Pasienttilfredshet
Prioritere prosjekter med kunstig intelligens i klinisk bruk	Forskningsstyret prioriterer å støtte prosjekter om kunstig intelligens i klinisk bruk